

L' APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número. 5 céntims. Un any de subscripció. . . 2'50 pessetas.
Deu números.. . . . 30 » Deu subscripcions anyals. 13 »

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

Finca de Prosper Gervais

Aprop del mas de la Brouse lo mateix dia 14 d'Agost visitarem la finca de Prosper Gervais que té fama d'esser una de las més ben conduhidas del país.

Sembla que 'l mérit es del Regisseur ó diguém del Majordom, per que l'amo viu constantment a Paris, y sols per casualitat poguerem saludarlo en la finca.

Lo Regisseur nos acompanyà per seguir la finca y nos convencerem de que realment es home que hi posa 'l coll y la fa anar bé.

Lo primer en que va fernos fixar es que té 'ls ceps alts, al revés del Mas de la Brouse. Diu que aixis los rahims no 's pudrexen tant, ni crexen tant las herbas.

Havia tingut ab filferros casi tota la finca, pero los van treyent, y en cambi posan un bon puntal a cada cep.

En un tros de dos jornals de terra hi culliren l'any passat 350 cargas, y ab cent jornals de vinya que té la hisenda culliren 7080 cargas, que son més de 70 cargas per jornal.

Las plantacions son a 1'50 per 1'80 metros, plantant sempre ceps empeltats, no sols en las plantacions sino també per refer las fallas. Per refer aquestas ho fan ab ceps empeltats sobre Aramon-Rupestris n.º 1202 que per donar més forsa als empelts atrapan aviat als altres, sobre tot cuidantlos be.

Lo cert es que hi havia una igualtat de vinya que enamorava, que tots los ceps duyan casi igual cullita, y que ni en las antanas, ni en las carreteras no hi mancava cap cep, ni se n'hi veyan de raquitichs. Y axó que las carreteras eran ben estrelas de 1'80 metros, pro si mal no recordo ficavan lo carro del sulfat dins d'una vinya, y mentres buidavan la bota, havian desenganxat lo macho y 'l fermaban al carro porque no fés mal.

La vritat fou que al arripar aqui, per no dar tota la culpa al Pinet de que nostras vinyas eran molt desiguals y ab molts ceps trencats tenint mes amples carreteras y mes amples antanas, donarem la culpa als llauradors y carreters que per mes que se 'ls digui sempre trencan algun cap, y com que aquets no hi eran y no 's van poder defensar que daren ab la culpa.

Totas las feridas del cèp se veyan pintadas de sulfat de ferro. Las socas eran molt netas.

No esporgan ni espuntillan. Llauran poch fondo.

En Abril llauran ab un Pilter carregat d'una pedra donant axis dos llauradas de 6 á 10 centimetros; despres sols donan rascladas ab el Pilter.

Per cullir tenen donas, cada dona ha de cullir de 800 á 1000 kilos, cada tres donas tenen un portador que es un home que ab una portadoretta que hi caben 35 kilos, los recull los rahims, y carregantsela al coll hont du un sach de palla, la porta al carro.

Los carros son caxas revestidas de lona, y que la tapa de detrás se desfá ab corretjas. Arrivan á un cupet del celler y abocan el carro. Del cupet pren los rahims una sinia y 'ls dona á la maquina de trepitjar que está molt alta.

Per fer vi blanch los rahims xafats cauén en una canal d'uns quatre pams d'ample y dos d'altura, que á la meytat d'aquesta hi té un filat. Lo most se cola y va als tonels, y la brisa se fa corre per sobre 'l filat fins á una canal que raja á uns deposits hont s' escorran y d' aquí á las prempsas.

Per fer vi negre los rahims xafats van en á una vagoneta de lona que corre per demunt las rallas de foudres y discordant unas corretjas, abocan á un gran embut de fusta que 's posa demunt de cada foudre.

Bombas, trepitjadora y sinia funcionan ab un motor de bencina.

Per posar lo vi tenen foudres y cups de ciment ao filferro, tot molt net ab grans retols de porcelana.

Tenen tres prempsas com la n.º 1 de casa ó sia Paul, de 2'50 ms. de gabia la primera, de 3 ms. la segona

y de 3'50 ms. la tercera, que es la que s'estiman més.

Tenint ab sols 100 jornals de terra 7.000 cargas de cullita, ja poden compendre qu' han de ser hermosissimas las vinyas; y una cullita axis necessita també celler y una maquina que fa goig.

Nosaltres trovarem que aquesta finca era molt millor que la anterior, y si la podiam aconseguir, ja 'n podriam estar ben contents.

Manel Raventós.

La campana i la trompeta

A la plassa del meu poble hi havia la iglesia i son cloquer, i al cap de munt del cloquer penjava una campana. Devant per devant de la iglesia hi havia la caseta de un músic ab una finestra demunt del portal, i sobre l' avantpit de la finestra descansava sa trompeta.

Un dia quan ja era nit mentres el senyor Rector dormía i 'l music també dormía i en tot el poble no se sentía ánima vivent, la campana i la trompeta guaytantse fit á fit aixís parlavan:

La Trompeta.—No se perque has de ser tan orgullosa, á tothom miras de dalt á baix.

La Campana.—Si estic alta es perque m' hi han posat, tu si que ets desvergonyida que á tothom miras cara á cara.

La T.—Digas al campaner que 't tregui llustre si pot i que 't tregui la pols de dos centuries.

La C.—Que 'n treus de ser lluenta de fora si tens les tripes plenes de babes!

La T.—Yo tinc set registres i si vull en un tancar i obrir de ulls omplo la plassa de notes; escolta quines variacions: teteretit... tiiit...

La C.—Se semblan á les mentides que sempre mudan. Yo parlo la veritat que es sempre la mateixa, nanc, nanc, nanc.

La T.—Calla, llarga de llengua!

La C.—Estigas, llarga de dits.

La T.—En ben acabat la feyna yo crido la gent á ballar.

La C.—Abans de comensarla yo 'ls he cridat á missa.

La T.—Ab els meus espetecs faig saltar les cames.

La C.—I yo ab el meu brandar faig aixecar les ànimes.

La T.—Yo parlo de amoretes á la jovenalla, els ensenyo á festejar i 'ls dono esperansa de dies felissos.

La C.—Mes tú 'ls enganyes, tos amors son dolents i tes esperanses fallides. Als nens yo 'ls canto un cant de joya, al jovent els parlo de amors sants, als vells faig esperar el cel.

La T.—Yo sempre escampo alegria.

La C.—Per aixó fugen de tu els tristos: yo ric ab els que riuen i ploro ab els que ploran.

La T.—Yo entro per las orellas i 'm fico al cervell.

La C.—Yo 'm fico de dret á dret al cor.

La T.—Yo dono frisansa als nirvis.

La C.—Yo dono repós á la ànima.

La T.—Mos crits surten de la terra i arriuan als nuvols.

La C.—Ma veu devalla del cel i arriba á la terra.

La T.—Visca la alegria! Vinga la bullanga! Yo so lo crit del mon.

La C.—Gloria á Deu al cel! Pau als homes bous. Yo so lo cant del cel.

La T.—Teteretit... teteretet...

La C.—Nanc, nanc, nanc...

I acabaren renyides, la campana i la trompeta.

No tardá pas molts dies que la trompeta abonyegada i desfeta aná á parar pels femers i encara de allí la treyen porque ni allí servia, mentres que la campana de dos centuries branda que branda que brandarás i 'ls anys que brandará si á Deu plau sostindre lo campanar.

Jordi Arnau

Els tres lladres

(Quento popular rus)

Un mujik se dirigia a la fira de la ciutat ab l'intent de vendre un burro y un crestó.

Aquést portava una esquella.

Tres lladres vegéren al mujik y l'acompanyament que portava, y un d'aquells digué;

—Vatj a robar el crestó a n'aquest mujik sense que ell ho végi.

L'altre lladre afegí:

—Jó, després li robaré 'l burro.

—Ni l'un ni l'altra es difícil—va dir el tercer;—peró, ja que no 'm dexéu altre cósa per robarli y no vull ser menos que vosaltres, li robaré el vestit que porta.

El primer lladre es va acostar d'amagat al crestó, li prengue l'esquella, que lligá a la qua del burro y s'emportá sa présa.

El mujik, al arribar a un revolt del camí es va girar, y, al adonarse que havia desaparegut el crestó, comensá a buscarlo. Allavors el segon lladre feu cóm aquell que 's trobaven y li preguntá que buscava. El mujik respongué que portava un crestó a la fira, y que li havian robat.

—Fa un rato que l'he vist—va dir el lladre;—el portava un hóme que s'encaminava al bósc Si hi vas depressa el trobarás aviat.

El mujik va corre en busca del seu crestó confiant el burro al lladre.

Quan el mujik torná desesperansat al puesto aont havia dexat al burro, y observa que 'l burro y el guardiá a qui l'havia confiat havien desaparegut, se posá a plorar a llagrima viva.

Ben aviat y junt a una bassa d'aygua trová a un hóme que plorava sense consól. El mujik li preguntá que li pasava.

Li esplicá aquell hóme cóm se li havia encarregat de portar un sac plé d'or a la ciutat; cóm rendit pel cansanci y el pés del or s'havia dormit en la vora de l'aygua y el sac havia caigut dintre.

Li preguntá el mujik porque no si tirava dóncs a l'aygua.

—¡Ah!—va dir l'home,—si jó sapigués nadar ja no ploraria.

De bona gana donaria jó vint monédes d'or a qui 'm restituís el sac.

El mujik s'alegra tot pensant:

—Deu vol desferme del róbo del burro y del crestó.

Se despullá desseguida, se tirá al aygua y no trová el sac.

Peró al sortir els seus vestits havien desaparegut.

El tercer lladre se 'ls havia emportat.

J. Zauber.

SECCIÓ LITERARIA

CANSÓ DELS VELLs

Aném apoch, apoch
y aném massa depressa,
pro no 'ls torbém; avant
que 'ns venen al darrera
y al cim de la pujada ja arribarém aviat..
D'allí á la eternitat.

Tenim de fills y néts
bén llarga parentela.
Ja havém deixat llavor
pera sembrar la terra.
Al mon que 'ns doná penas nosaltres fills
[hem dat.

¡Avant, Humanitat!

Els nostres cabells blanchs,
fortuna y experiéncia,
alguns benehirán,
alguns en faran befa
pro dexarém miserias y goigs en el fossar
Sols Deu ha de jutjar.

P. Roca y Jordá.

* * *

Avuy, donantme un abrás,
me reb la esposa dihent:
«El nostre fill te una dent!»

En tant l'avia 'm sur al pas
aixecant al bordegás
que bo y espalmat ens mira,
mitj oberta la boqueta
hont tót just, tot just s'ovira
la primera maxineta.

Y contrasta bellament
ab l'infantó la velleta
que se 'l guayta somrihent
ensenyant l'última dent...

J. Galcerán.

CORRANDA

Voldrian que lo t'aymés
y sens aymar no puchi viure.
Voldrian qu'esclau visqués,
jó que vull volar ben lliure!

M.

FETS Y DITS

Una florista á un escriptor á la porta
del teatre.

—Prengui aquets pensaments.

—Vaja, deixam estar, no 'ls vull.

—Prenguils, creguim, que li fan bona falta.

* * *

En un consell de guerra el president
pregunta al acusat:

—V. es católic?

—No senyor.

—Es protestant?

—No senyor.

—Es Jueu?

—No senyor.

—Es moro?

—No senyor.

—Doncs que rediantre es V.?

—Cabo furriel de la primera del regiment del Rey.

* * *

En un tribunal:

El President: Els antecedents de vosté no poden ser mes dolents, vosté ha estat ja condemnat per robos, estafas, barallas, falsificacions...

L'acusat: Senyor President; fassim el favor de parlar mes baixet, que aquí escolta el pare de la xicota y no me la voldrá donar.